

פרשת יגש - תשס"ג

שרון ברקת

בדרך כלל אני סמוך ובטוח שיש לכולנו מספיק אקטואליה ממקורות אחרים, ומרחיק את העיסוק בדף מהעניינים השוטפים. אבל בסופו של שבוע שבו נרצחו שתי ילדות קטנות בידי בני משפחותיהן, הצלחתי למצוא נחמה (קטנה) בסיפור האיחוד של יעקב ויוסף אחרי 22 שנה. יהודה, יוזם מכירתו של יוסף מן הבור לישמעאלים, הפך ברבות השנים למנהיג האחים וגישתו אל יוסף היא הנותנת את שם הפרשה. נאומו הגדול של יהודה סולל את הדרך להתוודעות יוסף אל אחיו. יוסף, שפתר חלומות לכל שועי מצרים, נזקק לאחיו, בחדר סגור וריק מזרים, כדי לפתור את הסיוט הכפול שטרד את לילותיו יותר מ-20 שנה: "...אָנִי יוֹסֵף הָעוֹד אָבִי הִי..." (בראשית מה, ג). הפרשה נחתמת בפסוק "וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וַיֵּאָחֲזוּ בָהּ נִיפְרוֹ וַיִּרְבוּ מְאֹד" (בראשית מז, כז), העומד כנגד תחילת פרשיית יוסף-יעקב בפסוק הפותח את פרשת "וישב": "וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אָבִיו בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן" (שם לז, א). יעקב אינו זוכה לשבת בנחת בארצו אלא בניכר, והשגשוג וההתערות של בני-ישראל בעם זר בגולה מניחים את התשתית לחזרתם אל הארץ כעם רב ועצום, אירוע העתיד להתרחש רק כעבור דורות רבים.

ומכאן אל מה שאמרו וכתבו אחרים, שאליהם הוליקה אותי קריאת הפרשה:

הדרך הנכונה

אדם אחד תעה ביער כמה ימים ולא היה יודע איזוהי הדרך הנכונה. פתאום ראה אדם אחר הולך לקראתו, ובאה שמחה גדולה בלבו, שהנה עתה בוודאי תיוודע לו הדרך הנכונה. כשפגשו זה בזה, אמר האדם התועה: "אחי, אמור לי היכן הדרך הנכונה, כי זה כמה ימים שאני תועה." אמר לו האדם האחר: "אחי, זאת אני יודע, שאף אני תועה כאן כבר ימים רבים. אלא אומר לך: בדרך שהלכתי אני אל תלך אתה, שבדרך זו תועים.

ר' חיים הלברשטאם מצאנז, מתוך "ספר הדמיונות של היהודים" מאת פנחס שדה

אני, שנותרתי בחיים

אני יודע, כמובן: רק בדרך מזל

נותרתי בחיים אחרי שידידים רבים כל-כך

אינם. אבל הלילה בחלום

שמעתי אותם ידידים אומרים עלי: "החזקים נשארים"

ושנאתי את עצמי.

ברטולד ברכט, מתוך "גלות המשוררים"

שלמות

מרוצה השחר,
בשחרו זריחה.
מרוצה השחק
בתכלת אשר לו.
ואתה?
הגד:
מרוצה אתה כך?
הכרת-עיניך עונה כך,
שלא.
תכופות אתה הוגה ומדבר לא כן,
ונדירות אתה פשוט, טבעי, ישר.
לעתים יקשה מאד-מאד הבחן,
היכן אתה-אתה,
ואי כך הזר.
לא שמת את לבך לכל אשר הוזהרת,
כי כך עד-מהרה את דרכך תאבד.
היית,
ללא אהוב,
במתכוון נמהר-כה,
ובמתכוון צונן
באהבה.
הבריאה -
חייה, אמיתה וכל בה -
גלויה ללא הסתר, מקור האמונים.
האילנות -
אינם מעמידים פנים,
היא לעולם טבעית -
עתרת העלווה.
אביטה בלבנים, בנחל, בחורשה,
עת במנת-חיי אתן כל מעיניי.
אכן,
קשה מאד -
היות למאושר,
תחילה עלי היות
אני-עצמי, אני.

ייבגני יבטושנקו מתוך "כביש הנלהבים"